

Sporočilo za javnost Luxembourg, 11. novembra 2019

Informacijski sistemi za nadzor schengenskih meja so dobro zasnovani, vendar potrebujejo pravočasnejše in popolnejše podatke, svarijo revizorji EU

Po navedbah v novem poročilu Evropskega računskega sodišča bi se morali organi za nadzor meje v državah članicah bolj osredotočati na hitro vnašanje popolnih podatkov v informacijske sisteme EU, ki podpirajo varovanje zunanjih meja schengenskega območja. Schengenski informacijski sistemi so močno orodje, ki ga mejni uslužbenci pri izvajanju mejnih kontrol uporabljajo vse pogosteje. Vendar nekateri podatki trenutno niso vključeni v sisteme, medtem ko drugi niso popolni ali pa niso vneseni pravočasno. Zato so po mnenju revizorjev nekatere mejne kontrole manj učinkovite.

Z vzpostavitvijo schengenskega območja so bile odpravljene mejne kontrole med 22 sodelujočimi državami članicami in štirimi drugimi evropskimi državami. Zaradi tega sta postala pomembnejša tudi uspešen nadzor in varovanje zunanjih meja območja, da se preprečijo kazniva dejanja in terorizem ter nadzorujejo migracije. V skladu z ocenami je bilo iz proračuna EU za vzpostavitev informacijskih sistemov za lažje delo mejnih uslužbencev zagotovljenih več kot 600 milijonov EUR.

Revizorji so preučili, kako dobro so glavni informacijski sistemi za nadzor meje mejnim uslužbencem omogočali, da preverijo posameznike, ki vstopajo v schengensko območje na mejnih prehodih – na kopnem, v pristaniščih in na letališčih. Zadevni informacijski sistemi se nanašajo na preverjanje oseb in predmetov, vizume in azil, primerjavo prstnih odtisov in evidence o potnikih. Revizorji so obiskali Finsko, Francijo, Italijo, Luksemburg in Poljsko.

„Mejni uslužbenci podatke v informacijskih sistemih uporabljajo kot podlago pri odločanju o tem, ali sme oseba prečkati mejo, vendar včasih iz sistema za sprejetje te odločitve ne dobijo ustreznih informacij,“ je dejala članica Evropskega računskega sodišča Bettina Jakobsen, pristojna za poročilo. „Revizija Sodišča je bila usmerjena v opredelitev vidikov zasnove in uporabe teh sistemov, ki lahko mejnim uslužbencem pomagajo učinkoviteje opravljati njihovo delo.“

Po besedah revizorjev so schengenski informacijski sistemi na splošno dobro zasnovani za lažje izvajanje mejnih kontrol, obiskane države članice pa so v glavnem upoštevale pravne zahteve. Kljub temu so nekatere države omogočale učinkovitejše mejne kontrole kot druge, poleg tega pa bi države članice informacijske sisteme lahko uporabljale bolj sistematično.

Namen tega sporočila za javnost je predstaviti glavna sporočila posebnega poročila, ki ga je sprejelo Evropsko računsko sodišče. Celotno poročilo je na voljo na eca.europa.eu.

ECA Press

12, rue Alcide De Gasperi – L-1615 Luxembourg

E: press@eca.europa.eu @EUAuditors eca.europa.eu

Več kot polovica mejnih uslužbencev, ki so odgovorili na anketo revizorjev, je ljudem že kdaj omogočila, da prečkajo mejo, ne da bi opravila preverjanje v sistemih. Revizorji so namreč ugotovili odstopanje med številom izdanih schengenskih vizumov in številom preverjenih vizumov, kar bi lahko pomenilo, da se vizumi ne preverjajo sistematično na vseh kontrolnih točkah.

Mejni uslužbenci ne dobijo vedno pravočasnih in popolnih podatkov iz informacijskih sistemov. Ko preverjajo ime, lahko prejmejo na stotine rezultatov, ki so v glavnem napačno pozitivni in jih morajo preveriti ročno. Zaradi tega mejne kontrole po mnenju revizorjev niso le manj učinkovite, temveč se tudi poveča tveganje, da se spregledajo pravilni zadetki.

Velike zamude pri izvajanju informacijskih rešitev v zvezi z varovanjem in evidencami o potnikih v praksi so onemogočale izmenjavo pomembnih informacij med mejnimi organi. Zamude so vplivale tudi na izmenjavo informacij o razmerah na mejah in podatkov o prstnih odtisih. Revizorji svarijo, da lahko zapoznel prenos podatkov o prstnih odtisih privede do tega, da se kot odgovorna za obravnavanje prošnje za azil določi napačna država. Poleg tega države članice za odpravo slabosti, ugotovljenih med vrednotenji sistemov, porabijo dolgo časa, vendar revizorji zanje kljub temu ugotavljajo, da so temeljita in metodična.

Revizorji Evropski komisiji priporočajo, naj spodbuja nadaljnje usposabljanje v zvezi z informacijskimi sistemi, izboljša postopke za kakovost podatkov, analizira razhajanja pri preverjanju vizumov, zmanjša zamude pri vnosu podatkov in skrajša čas, potreben za odpravo ugotovljenih slabosti.

Pojasnila za urednike

Čeprav je vsaka schengenska država odgovorna za varovanje svojih meja, sta za uspešno sodelovanje med državami potrebni določena raven usklajevanja mejnih kontrol in skupna vizumska politika. Leta 2018 so države izdale več kot 14 milijonov schengenskih vizumov za kratkoročno bivanje. Med oktobrom 2015 in septembrom 2017 so Francija, Nemčija, Italija, Španija in Grčija – države, ki so izdale največje število vizumov – izdale skoraj 18 milijonov vizumov, vendar opravile manj kot 14 milijonov preverjanj. Schengenske države uporabljajo tudi več kot 200 različnih vrst nacionalnih vizumov, ki omogočajo potovanje po schengenskem območju in ki niso v skupnem informacijskem sistemu, zaradi česar si države informacij o njih ne izmenjujejo.

Število državljanov tretjih držav, ki jim je bil zavrnen vstop na zunanjih mejah, se je gibalo od 440 000 leta 2017 do skoraj 500 000 leta 2009. Med letoma 2013 in 2017 se je število zadetkov v zvezi z iskanimi osebami in predmeti na podlagi razpisov ukrepov, ki so bili izdani v drugih državah, skoraj potrojilo (s 87 000 na 243 000). Mesečna poročila vsebujejo približno 3 milijone opozoril o potencialnih problemih glede kakovosti podatkov od skupno okoli 82 milijonov zapisov.

EU je vzpostavila pet podpornih informacijskih sistemov: schengenski informacijski sistem, vizumski informacijski sistem, evropski sistem za primerjavo prstnih odtisov prosilcev za azil, Evropski sistem varovanja meja in evidenco podatkov o potnikih. Države članice so razpoložljiva sredstva EU za izboljšanje informacijskih sistemov uporabile le v omejenem obsegu.

Posebno poročilo št. 20/2019 – Informacijski sistemi EU za podporo nadzoru meje: močno orodje, toda potrebne je več osredotočenosti na pravočasne in popolne podatke – je na voljo na spletišču Sodišča (eca.europa.eu) v 23 jezikih EU. Revizorji so v preteklosti že objavili poročila o podobnih temah, na primer o carinskih informacijskih sistemih in kontrolah, schengenskem informacijskem sistemu in zunanjih migracijah.

Kontaktna oseba za medije

Damijan Fišer – E: damijan.fiser@eca.europa.eu

T: (+352) 4398 45410 M: (+352) 621 55 22 24